

*Influența limbilor greacă și latină asupra dezvoltării sistemului sintactic al limbilor slave* este articolul ce aparține lui Jaroslav Bauer<sup>8</sup>. Autorul face câteva observații cu privire la traducerea textelor vechi evanghelice, de unde reiese influența unor construcții grecești. Spre exemplu, *on* din *oněgda* ar fi după grecescul *ἐν τῷ* + *inf.* (p.<sup>8</sup> 81). Tot după sistemul limbii grecești prepoziția *ašte* (grec. *ἐν τῇ, ἐν τῷ*) are în construcția frazei nu numai o funcție adversativă, dar și una concesivă.

Limba latină, datorită condițiilor sociale și istorico-geografice existente, nu a avut o influență uniformă asupra limbilor slave. Așa se explică faptul că influența ei este mult mai pregnantă asupra cehiei și polonei și mai puțin evidentă în limbile ucraineană și rusă.

În ceha veche, după modelul ablativului latin absolut, se introduce dativul absolut. Ex. *sedecim jedenasti ucennikóm zjevíl sě jim ježiš* (*novissime recumbentibus illis undecim apparuit*) (p. 86).

La fel construcțiile: acuzativ + infinitiv (*neb věrieše Krista býti z počtu jednoho bohuv dobrých*, Mil 7a — *credebat enim Christum unum esse in numero deorum bonorum*) (p. 87).

Influența latină se observă și în topică. Este vorba în special de așezarea verbului la sfârșitul propoziției, sau interpunerea între adjectiv și substantiv a altor părți de vorbire.

Jan Horecký discută *Problema terminologiei internaționale a limbilor slave în trecut și astăzi*<sup>9</sup>.

Cuvinte ca *boh*, *duša*, *nebo* (dumnezeu, suflet, cer) se găsesc în terminologia religioasă a tuturor limbilor slave. Tot așa sint și termenii gramaticali ca *čas* « timp », *osoba* « persoană » etc.

Alți termeni au fost introduși în vocabular prin calc lingvistic. În decursul istoriei limbilor cehă și slovacă, acestea s-au sprijinit în calcul lingvistic fie pe termeni latini ca de ex. *conscientia* — *svedomie*, fie pe termeni germani: *Zeitschrift* — *časopis* (revistă). După anul 1945, apar termeni calchiați din limba rusă: *dom oddychu*, *park kultúry* etc.

Terminologia slavă nu prezintă un tot unitar.

Este adevărat că se găsesc termeni identici, frecvenți în toate limbile slave. Spre ex., termenii de fizică atomică: rus. *циклотрон*, slovac și ceh: *cyklotrón*. Dar și în domeniul tehnicii găsim diverși termeni în diversele limbi slave. Spre ex. în limba rusă *uaúba*, în limba slovacă *podložka*.

Studiile de fonetică sînt prezente în volum prin două articole. Primul dintre ele aparține lui František Václav Mareš, care se ocupă de dezvoltarea grupurilor consonantice *gn > gṇ*, *kn > gṇ*, în perioada comunității slave<sup>10</sup>.

Din punct de vedere cronologic, trecerea lui *gn > gṇ* este mai recentă decît trecerea lui *kn > gṇ* (*knídā > gnída*). Faptul că *ñ* palatal se găsește consecvent în sîrbo-croată, aceasta se datorește schimbărilor fonetice caracteristice limbii respective. Tot în virtutea legilor fonetice se explică și faptul că în slava veche de tip bulgaro-macedonean, pe *n* îl găsim numai în cuvinte ca *ogně* și *k(ъ)ńigý* și în cuvinte derivate de la acestea.

Precizarea în timp și în spațiu a acestor schimbări fonetice este de natură relativă, întrucît studierea lor necesită cunoașterea mai amănunțită a fenomenelor existente în perioada comunității slave.

Al doilea articol de fonetică, semnat de Arnošt Lamprecht, este intitulat *Cu privire la dezvoltarea sistemului vocalic al limbilor slave de apus*<sup>11</sup>.

<sup>8</sup> *Vliv řečtiny a latiny na vývoj syntaktické stavby slovanských jazyků*, pp. 73—95.

<sup>9</sup> *Otázka mezinárodní slovenské terminologie, jej súčasný stav a historický vývoj*, pp. 97—107.

<sup>10</sup> *Vývoj skupiny gn(kn) v období slovanské jazykové jednoty*, p. 109.

<sup>11</sup> *K vývoji západoslovanského samohláskového systému*, pp. 123—125.